

דעם לרביינס

נסאות

מעשה ו'
מלך ענו
גלוון 53

סיפור מעשיות משלים קדמוניות
mirbeno haKodosh Rabi Nachman M'Breslev
דייע"א

הפעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

שבת שלום יקרים!

המפניים והפטוגים של רמייה, ענינים שבו פיו ולבו אינם שווים, הם בכלל שקר שפרטק אומנו מה' יתברך.

והצדיק האמת שכל חייו מבקש ומחפש את ה', זוכה בסוף "לחותות בעם ה' ולברך בהיכלו", להפנס אל היכל המלך לפניו ולפניהם, מה שאפלו מלכים אינם זוכים, והוא מגלה לנו את הטוד, שה' יתברך אינו מסתיר את פניו ח'ו, ולא מתרחק מאננו כלל, אלא השקר והרמיה שלנו מרחיקים אותנו ממנה, ומסתירים מאננו את אור ה',

והוא גם נותן לנו דרכים ועצות קדושות, אך לזכות גם אנחנו להיות אנשי אמת, ללכת בדרך האמת, זהה ערך ויסוד כל התקרבות לה. כמו שרבינו מלמד: העקר שפהל תלוי בו הוא אמת,ليلך בדרך אמת לפי מדרגתך, כי חותמו של מקודש ברוך הוא אמת' והוא יסוד הכל, (ליקוטי מוהר"ן קמא קיא)

יזוע מה שרבני ז"ל אמר (לקו"מ קפ"ח) שאיריך לנסע להצדיק לחיזר על אבדתו... וצריך לחיזר וילבקש אבדתו... אדר הצדיק אינו משיב לו האבדה עד שידרשנו אם אינו רמאי ושקרנו במו שפתיות: "עד דרש Achik והשכטו לו" עד שתדרש את אחיך אם אינו רמאי. (בבא מציעא כז). עד כדי כך האמת היה יסוד היסודות אצל רבינו, שאפשר כבר להיות אצל הצדיק וילבקש על כל מה שנגאבד לו, (שחרר לו) אף על פי כן, הצדיק לא יוכל לעוזר לו ח'ו אם הוא רמאי.

ה' יתברך יזכה להתקרב לצדיק האמת ה'זה, שמגלה לנו עד כמה צריך להזהר ולהשמר מדבר שקר, מחתופה וחונ של שקר, וכו', ולהחיזק עצמנו תמיד עם האמת, שהוא או רמייה מלך, יקיה מה שיתהיה כי זה יסוד הכל. אמן!

במ�שנה השלישי שהתחילה רבינו השבוע, מספר לנו רבינו ז"ל על מלך אחד, שליח את החכם שלו, לביר אחר מלך אחד שחوتם עצמו, שהוא גבור גדול, ואיש אמת וענו, מאחר שרצה לדעת האם הוא בא מאמת איש אמת וענו כמו שהוא חותם את עצמו. ואכן, יצא החכם לשלחנות, ונכנס אל המדיינה של אותו מלך, ועבר בחייבתו על כל המוכשלים, ובירר היטב מה פהות בני המדיינה, עד שזכה להפנס אל המלך בצעמו, וראות את פניו שקי מסתירות מאחורי הנילון, ולהביא את הפתערת (תמונה) שלו אל המלך.

"מלך גבור גדול ואיש אמת וענו" - מרים על ה' יתברך, שהוא המלך מלאה שקרים כללה, מרים על בני העולם שמלאים שקרים, שחד ורמייה, ובגלל השקרים - רוחקים מהמלך, והמלך מטטר אט פניו מחה. מי שמשקר מסתובב עם תחונשה של רחונק, של הסתרה מה' יתברך.

וחכם, שהוא הצדיק האמת הגדול במעלה מאי, הוא מוסר את נפשו בשבילנו ונכנס אל המדיינה ומגלה בחכמו את הסבה והטהרת שבעגל זה הבני המדיינה כל קה רוחקים מהמלך, כמו שרבינו מלמד במעשנה: "ותבין החכם באוטו החקוק שהמדינה כלאה מלאה שקרים ורמאיות, ואין בה שום אמת" הצדיק מגלה לנו שהשקר והרמיה זה מה שפறחיק אוננו מה' יתברך! כמו שמרמז בפסוק: "דבר שקרים לא יפונן לניגד עיני" (תהלים, ק"א, ז) מי שמשקר, ה' מסתיר את פניו מפהנו, - וצדיקים קי מפרשימים את הפסוק: "מדבר שקר תורה" (שמות, כ"ג, ז) שהשקר גורם שנטרך מה' יתברך - לא מושא אט זה שקר גדול או קטן, שקרים גלויים, או שקרים לבנים, כל האבעים

שבת שלום וمبرך!

סְפִוֵּרִי מַעֲשָׂיוֹת מִשְׁגִּים קָדְמוֹנִיּוֹת - מַעֲשָׂה ו' מֶמְלָךְ עֲנוֹ שְׁסִפְרָה רְבִנּוֹ נְחָמָן מִבְּרָסָלֵב זַיְעָ"א

קָאָטָאָוִישׁ: יֵשׁ אָחָד שֶׁמְכֻזָּן בְּאֶמֶת לְהַזִּיק לְחֶבְרוֹ בְּדָבְרָיו, וְכֹשְׁחֶבְרוֹ מִקְפִּיד עַלְיוֹ, אָוֹמֶר לוֹ: אַנְיָ
מִצְחָק, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "כְּמַתְלָהָלָה וּכְוֹ". וְאָמֶר: הַלָּ
מִצְחָק אַנְיָ!"

וְכֹן יֵשׁ אָחָד שֶׁמְתַפְּנוּ בְּדָרְךָ צְחֻק, וְאַפְּעַלְפִּיכְן
חֶבְרוֹ נְזֹוק עַלְיִדִּי דָבָרָיו.

וְכֹן יֵשׁ פֶּמֶה מִינִי קָאָטָאָוִישׁ. וְיֵשׁ בְּכָל הַמִּדְינָות
מִדִּינָה שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַמִּדְינָות, וּבָאָוֹתָה הַמִּדִּינָה יֵשׁ
עִיר אָחָד שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַעִירּוֹת שֶׁל בְּכָל הַמִּדִּינָה
שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַמִּדְינָות,

וּבָאָוֹתָה הַעִיר יֵשׁ בֵּית אָחָד שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַבָּתִים
שֶׁל בְּכָל הַעִיר שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַעִירּוֹת שֶׁל הַמִּדִּינָה
שְׁפּוֹלָלָת בְּכָל הַמִּדְינָות, וְשֶׁם יֵשׁ אָדָם שְׁפָלוֹל מִכֶּל
הַבָּיִת וּכְוֹ, וְשֶׁם יֵשׁ אָחָד שְׁעוֹשָׂה בְּכָל הַלִּיצָנּוֹת
וְהַקָּאָטָאָוִישׁ שֶׁל הַמִּדִּינָה.

וְלֹכֶחֶת תְּחַכֵּם עַפְנוֹ מִמְוֹן רַב, וְהַלְךָ לְשֶׁם וְרָאה
שְׁעוֹשִׁים כִּמְהַמְּגִינִי לִיצָנּוֹת וְצְחֻק,
וְהַבִּין בְּהַקָּאָטָאָוִישׁ שַׁהַמִּדִּינָה כָּלָה מְלָאָה שְׁקָרִים
מִתְחַלָּה וְעַד סּוֹף, כִּי רָאה שְׁעוֹשִׁין צְחֻק אֵיךְ
מְאָגִים וּמְטָעִים בְּגִינִי אָדָם בְּמִשְׁאָ וּמִתְּנוֹ, וְאֵיךְ הוּא
בָּא לְדוֹן בְּהַמְּאַנִּיסְטְּרָאָט וְשֶׁם כָּלּוּ שְׁקָר וּמְקַבְּלִין
שְׁחָד.

וְהַולֵּךְ לְהַסְּאָנְדָה גָּבוֹהָ יוֹתָר, וְגַם שֶׁם כָּלּוּ שְׁקָר,
וְהַיּוּ עֲוֹשִׁים בְּדָרְךָ צְחֻק אָנוֹ שְׁטָעַלִין מִכֶּל הַדָּבָרִים
הַלָּלוּ. וְהַבִּין הַחַכְם בְּאֹתוֹ הַצְּחֻק שַׁהַמִּדִּינָה כָּלָה

מַעֲשָׂה בְּמֶמְלָךְ אָחָד וְהִיה לוֹ חָכָם. אָמֶר הַמֶּמְלָךְ
לְהַחְכָּם: בְּאֵשֶׁר שִׁישׁ מֶמְלָךְ שְׁחוֹתָם עָצְמוֹ שַׁהָוָא
גָּבוֹר גָּדוֹל וְאִישׁ אָמֶת וְעָנוֹ.

וְתָהַגְּגָה, אָנָי יָדַע שַׁהָוָא גָּבוֹר, מִחְמָת שְׁסִבְיבָּ
מִדִּינָתוֹ הַוְּלִיכָה הַיּוֹם, וְעַל הַיּוֹם עֲוֹמְדִים חִיל עַל
סְפִינּוֹת עִם הַוּרְמָאָטִיס, וְאַיִם מַנִּיחִים לְהַתְּקַרְבָּ
וּלְפִנֵּים מִן הַיּוֹם יֵשׁ (מִקּוֹם שְׁטוֹבָעִין בוֹ שְׁקוֹרִין) 'זָוְמָפְ'
גָּדוֹל שְׁסִבְיבָה הַמִּדִּינָה, שְׁאַיִן שֶׁם כִּי אִם שְׁבִיל קָטָן,
שְׁאַיִנוּ יָכֹל לִילָה שֶׁם כִּי אִם אָדָם אָחָד, וְגַם שֶׁם
עֲוֹמְדִים הַוּרְמָאָטִיס, וּכְשִׁיבּוֹא אָחָד לְהַלְחָם,
מוֹרִים עִם הַוּרְמָאָטִיס, וְאַיִ-אָפְשָׁר לְהַתְּקַרְבָּ
לְשֶׁם,

אֵיךְ מַה שְׁחוֹתָם עָצְמוֹ אִישׁ אָמֶת וְעָנוֹ, זֶה אַיִן
יָדַע, וְאַנְיָ רֹצֶחֶת שְׁתַּבְיאָ אַלְיָ הַפְּאַטְרָעַט שֶׁל אָוֹתָוּ
הַמֶּמְלָךְ, כִּי יֵשׁ לְהַמֶּמְלָךְ כָּל הַפְּאַטְרָעַטִּין שֶׁל כָּל
הַמֶּמְלָכִים,

וְהַפְּאַטְרָעַט שֶׁלֹּו לֹא נִמְצָא אַצְלָ שְׁוָם מֶמְלָךְ, כִּי
הָוָא נִסְתַּר מִבְּנֵי אָדָם, כִּי הָוָא יָוֹשֵׁב תְּחַת כָּלָה,
וְהָוָא רְחֹק מִבְּנֵי מִדְינָתוֹ.

הַלְךָ הַחַכְם אֶל הַמִּדִּינָה. אָמֶר הַחַכְם בְּדָעַתוֹ,
שְׁאַרְיךָ לוּ לִידְעַ מִהוּת הַמִּדִּינָה, וְעַל יְדֵי מַה יָדַע
הַמִּהוּת שֶׁל הַמִּדִּינָה? עַל-יְדֵי הַקָּאָטָאָוִישׁ שֶׁל
הַמִּדִּינָה (הַיּוֹנוּ עֲנֵנִי צְחֻק, שְׁקוֹרִין קָאָטָאָוִישׁ),

כִּי כְּשִׁאָרִיכִים לִידְעַ דָבָר, צְרִיכִים לִידְעַ
הַקָּאָטָאָוִישׁ שֶׁל אָוֹתוֹ הַדָּבָר, כִּי יֵשׁ כִּמְהַמְּגִינִי

וְמִחְמָת גָּדֵל הַשְׁבָח שֶׁל הַחֲכָם, שְׁשַׁבָּח וְגַדֵּל אֶת הַמֶּלֶךְ, בָּא הַמֶּלֶךְ בְּעֲנִיוֹת וּקְטָנוֹת מְאָד, עַד שְׁנַעֲשָׂה אֵין מִשְׁשָׁה. וְלֹא הִיה יָכוֹל לְהַתְּאֵפֶק, וְהַשְׁלִיךְ אֶת הַנִּילוֹן לְרֹאֹת אֶת אָתוֹ הַחֲכָם, מַיְהוּ אֵזֶה שֶׁהוּא יֹדֵעַ וּמִבֵּין כָּל זֹאת.

וְנִתְגַּלְהָ פָּנָיו, וְרֹאָה אֶת אָתוֹ הַחֲכָם, וְהַבִּיא הַפְּאַטְרָעַט שֶׁלֹּו אֶל הַמֶּלֶךְ.

דָּרְכֵי צִיּוֹן אֲבָלוֹת (אֵיכָה א). צִיּוֹן הִיא בְּחִינַת הַצִּיּוֹנִים שֶׁל כָּל הַמִּדְינוֹת, שֶׁכֶּלֶם נִתְנוּעָדִים לְשָׁם. כְּמוֹ שֶׁכְתּוּב (יְחִזְקָאָל לְט): וְרֹאָה אָדָם וּבָנָה אָצְלוֹ צִיּוֹן.

וְזֹהֵו (יְשֻׁעָה לְג): "חִזְהָו צִיּוֹן קָרִית מַזְעִידִינוּ, רְאֵשִׁי תְּבוֹת מְצָחָק, שְׁשָׁם הִיוּ נִתְנוּעָדִים כָּל הַצִּיּוֹנִים, וְמַי שְׁהָהָ צָרִיךְ לִיְדָע אֶם לְעַשּׂוֹת הַדָּבָר אוֹ הַמְּשָׁא וּמְפָטוֹן, הַיה יֹדֵעַ שָׁם. יְהִי רְצֹן שְׁיִבְנֶה בְּמַהְרָה בְּיִמְינֵנוּ אָמֵן.

רֹאָה וּבָנָן וּהַבְּטִיחָה אַתָּה, הַמְעִין, עַד הַיְכֹון הַדָּבָרים מַגְיעִים. אֲשֶׁר הַמְחַכָּה וַיַּגְעַע לִיְדָע וּלְהַשִּׁיג מַעַט מִסּוּדוֹת הַמְעָשִׂיות הַלְּלוֹג, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַעוּ כְּאֵלָה מִימִים קָדְמוֹנִים.

וְדַע שֶׁכֶל אָלו הַפְּסָוקִים וְהַרְמִזִּים הַפּוֹבָאים אַחֲרָ קָצַת הַמְעָשִׂיות הַם רַק רַמִּזִּים וְגַלְוִי מְלָתָא בְּעַלְמָא, לְמַעַן יָדַעַו כִּי לֹא דָבָר רַק הַוָּא, חַס וְשַׁלּוּם, וְכָאֲשֶׁר נִשְׁמַע מִפְיו הַקְּדוֹש בָּפְרוֹשׁ שָׁאָמֵר שֶׁהוּא מְגַלָּה אֵיזָה רַמִּזִּים בְּעַלְמָא בְּאֵיזָה פְּסָוקִים הַמְרַמִּזִּים לְסֹוד הַמְעָשִׂיות לְמַעַן דַעַת שָׁאַיְנוּ מִדְבָּר חַס וְשַׁלּוּם דָבָרים בְּטִילִים,

אֶבֶל סֹוד הַמְעָשִׂיות בְּעַצְם רְחוֹק מַדְעַתָּנוּ וְעַמְקָעַם, מַי יִמְצָאנוּ.

מַלְאָה שְׁקָרִים וּרְמַאֲוִת, וְאֵין בָּה שָׁוֹם אָמֶת, וְהַלְךְ וְנִשְׁאָה וְנִתְּנוּ בַּהֲמִדְינָה, וְהַגִּימָעָד עַצְמוֹ לְהַונּוֹת אָתוֹ בַּהֲמִשָּׁא וּמְתָנוֹ,

וְהַלְךְ לְדוֹן לִפְנֵי הַעֲרָבָאות, וְהֵם כָּלִים מְלָאִים שְׁקָר וּשְׁחָדִים, וּבִיּוֹם זֶה נִתְּנוּ לָהֶם שְׁחָד, לִמְחרָ לֹא הַכִּירוּהוּ. וְהַלְךְ לְעַרְכָאות גְּבוּה יוֹתָר, וְגַם שְׁם כָּלָו שְׁקָר, עַד שְׁבָא לִפְנֵי הַסְּאָנָאָט, וְגַם הֵם מְלָאִים שְׁקָר וּשְׁחָדִים, עַד שְׁבָא אֶל הַמֶּלֶךְ בְּעַצְמוֹ.

וְכַשְּׁבָא אֶל הַמֶּלֶךְ עֲנָה וְאָמֵר: עַל מַי אַתָּה מֶלֶךְ? שַׁהֲמִדְינָה מַלְאָה שְׁקָרִים כָּלָה, מִתְחָלָה וְעַד סָוף, וְאֵין בָּה שָׁוֹם אָמֶת. וְהַתְּחִיל לִסְפָּר כָּל הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמִּדְינָה,

וְכַשְּׁבָהַמֶּלֶךְ שֶׁמַע דָבָריו, הַרְכִּין אַזְנִיו אֲצַל הַוִּילוֹן לְשַׁמַע דָבָריו, כִּי הִיה תִּמְוֹה לְהַמֶּלֶךְ שִׁימְצָא אִישׁ שִׁיּוֹדָע מִכָּל הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמִּדְינָה.

וְהַשְׁרִי מַלְוָכה שְׁשַׁמְעֵי דָבָריו הִיוּ כּוּעָסִים עַלְיוֹ מְאָד, וְהַוָּא הִיה מִסְפָּר וְהַוָּלֶה הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמִּדְינָה.

עֲנָה וְאָמֵר (הַחֲכָם הַגְּל): וְהִיה רְאוֵי לְזֹמֶר שָׁגֶם הַמֶּלֶךְ כְּמוֹתָם, שֶׁהַוָּא אֲזַהַב שְׁקָר כְּמוֹ הַמִּדְינָה, אֲזַהַז אֲנִי רֹואָה אֵיךְ אַתָּה אִישׁ אָמֶת, וּבְשִׁבְיָל זֶה אַתָּה רְחוֹק מֵהֶם, מִחְמָת שָׁאֵין אַתָּה יָכוֹל לְסַבֵּל הַשְּׁקָר שֶׁל הַמִּדְינָה.

וְהַתְּחִיל לְשַׁבָּח הַמֶּלֶךְ מְאָד מְאָד, וְהַמֶּלֶךְ, מִחְמָת שְׁהָהָ עֲנָה מְאָד, וּבָמָקוֹם גְּדַלָּתוֹ שְׁם עֲנִותָנוֹתָו, כִּי כָּךְ הָעָנוֹ, שְׁבָכֶל מַה שְׁמַשְׁבָּחִין וּמְגַדְּלִין אָתוֹ יוֹתָר, נִעְשָׂה קָטָן וְעָנוֹ יוֹתָר,

סְפִוֵּרִי מַעֲשָׂיוֹת מִשְׁגִּים קָדְמוֹנִיות - מַעֲשָׂה ו' מֶמֶלֶךְ עֲנוֹ וְוֹאָס הָאָט דָּעֵרְצִילֶט רְבָנוֹ נְחָמָן מְבָרְסֶלֶב זְיעָ"א

הָאָט גִּיהָאָט אֲלָעַ פָּאַטְרָעַטִּין פּוֹן אֲלָעַ מְלָכִים.
אוֹן דָּעֶרֶת פָּאַטְרָעַט פּוֹן דָּעַם מֶלֶךְ (דָּהִינָּו וּוֹאָס
עַרְבָּאָט זִיךְ אָזְוִי גִּיחָתְמִיטִ קְבָ"ל) הָאָט זִיךְ נִיטָּ
גִּיפּוֹנְגָּעָן בַּיְּ קְיָיָן שֻׁוּם מֶלֶךְ.

וּוֹאָרִין דָּעֶרֶת מֶלֶךְ אִיז פָּאָר בָּאַרְגִּין פּוֹן
מְעַנְשָׁעָן. וּוֹאָרִין עַר זִיכְטָ אָונְטָעָר אָ
פִּירְהָאָגָג. אוֹן עַר אִיז וּוֹיִיט פּוֹן דִּילִיטָ פּוֹן זִיָּן
מְדִינָה.

אִיז דָּעֶרֶת חָכָם גִּיגָּנְגָּעָן אִין דָּעֶרֶת מְדִינָה אָרִין.
הָאָט זִיךְ דָּעֶרֶת חָכָם מִינְיָשָׁב גִּיּוֹעָן. עַר בָּאַדָּאָרָף
וּוֹיִסְיָן דָּעַם מְהוֹתָ פּוֹן דָּעֶרֶת מְדִינָה (כְּלֹוֹמֶר דִּי זָהָ
פּוֹן דָּעֶרֶת מְדִינָה וּוֹיָזְוִי דִּי מְדִינָה פִּירְטָ זִיךְ)
אוֹן דָּוָרָה וּוֹאָס קָאָן עַר וּוֹיִסְיָן דָּעַם מְהוֹתָ פּוֹן
דָּעֶרֶת מְדִינָה. דָּאָרָה דָּעַם קָאָטָאָוּעָס פּוֹן דָּעֶרֶת
מְדִינָה. וּוֹאָרָן אָז מִבָּאַדָּאָרָף וּוֹיִסְיָן אָזָה. מִזְ
מְדִינָה וּוֹיִסְיָן דָּעַם קָאָטָאָוּעָס פּוֹן דָּעֶרֶת זָהָה.
וּוֹאָרָן סָעַ פָּאָר הָאַנְדָּן כְּפָה אִירְלִי
קָאָטָאָוּעָס. סָעַ פָּאָר הָאַנְדָּן אִינְגָּעָר וּוֹילָ
טָאָקָעַ יְעַנְעַם טְרָעָפָן מִיטָּ זִיּוּעָ רְיִידָ.

אוֹן אָז יְעַנְעַר קוּקְטָ זִיךְ אָרוֹם. זָאָגֶט עַר אִים
אִיךְ טְרִיבָּ קָאָטָאָוּעָס
אָזְוִי וּוֹיָ סָעַ שְׁטִיטָ אִין פְּסִיקָּ פְּמִתְלָהָלָה
הַיּוֹרָה זִיקִים וּכְוֹ וְאָמָר הַלָּא מְצָחָק אָנִי (כְּלֹוֹמֶר
פָּאַטְרָעַט פּוֹן דָּעַם מֶלֶךְ). וּוֹאָרִין דָּעֶרֶת מֶלֶךְ

מַעֲשָׂה אִמְאָל אִיז גִּיּוֹעָן אָמֶלֶךְ דָּעֶרֶת מֶלֶךְ הָאָט
גִּיהָאָט אָחָכָם. הָאָט זִיךְ דָּעֶרֶת מֶלֶךְ אָן גִּירְוּפָן
צָום חָכָם:

בָּאָשָׁר סָעַ פָּאָר הָאַנְדָּן אָמֶלֶךְ. וּוֹאָס עַר
חִתְמָעָת זִיךְ. אָז עַר אִיז אָגְרוֹיְסָעָר גְּבָוָר אָוֹן
אִין אִישׁ אָמָת אָוֹן אִין עֲנָיו. (כְּלֹוֹמֶר אִין אָמָתִיר
מְעַנְשָׁ אָוֹן הָאָלֶט פּוֹן זִיךְ נִשְׁטָ)

אָגְבָוָר וּוֹיסָ אִיךְ. אָז עַר אִיז אָגְרוֹיְסָעָר גְּבָוָר.
וּוֹאָרִין אָרוֹם זִיָּן מְדִינָה גִּיּוֹטָ דָּעֶרֶת יָם. אוֹן אָוִיף
דָּעַם יָם. שְׁטִיטָ חִיל אָוִיף שִׁיפִּין מִיטָּ
הַוּרְמָאָטִיס אָוֹן לְאָזָן נִיטָּ צָו טְרָעַטִּין. אוֹן פּוֹן
דָּעַם יָם אִינְגָּוּוִינִיק. אִיז פָּאָר הָאַנְדָּן אָ
גְּרוֹיְסָעָר זְוָמָפָ אָרוֹם דָּעֶרֶת מְדִינָה. וּוֹאָס סָעַ אִיז
דָּאָרְטָעָן מְעַר נִיטָּ דָּאָנָר אָקְלִיָּן וּוֹעֲגִיל.
וּוֹאָס סָעַ קָאָן דָּאָרְטָן נִיטָּ גִּיָּן נָאָר אִין מְעַנְשָׁ,
אָנוֹן דָּאָרְטָן שְׁטִיטִיְּעָן אָוִיךְ הַוּרְמָאָטִין. אוֹן אָז
אִינְגָּעָר קוּמָט מְלָחָמָה הָאָלֶטִין שִׁיסְטָ מְעַנְשָׁ
מִיטָּ דִּי הַוּרְמָאָטִיס. קָאָן מְעַן אַהֲיָן נִיטָּ צָו
טְרָעַטִּין.

נָאָר דָּאָס וּוֹאָס עַר חִתְמָעָת זִיךְ אָז עַר אִיז
אִין אִישׁ אָמָת אָוֹן אִין עֲנָיו. דָּאָס וּוֹיסָ אִיךְ נִיטָּ.
אוֹן אִיךְ וּוֹיל אָז דָּוּזָלְסָט מִיטָּ בְּרָעַנְגָּעָן דָּעַם
פָּאַטְרָעַט פּוֹן דָּעַם מֶלֶךְ. וּוֹאָרִין דָּעֶרֶת מֶלֶךְ

אוֹזְמִימָאַכְטֵדָאָרֶט פֶּמֶה אִירְלִי גִּישְׁפָעֶט אָוֹן
קָאָטָאָוּעָס

הָאָט עַר פֶּאָרְשְׁטָאָגָעָן אִין דָעַם קָאָטָאָוּעָס
אוֹזְדִּינָה אִיז דָוָרָךְ פּוֹל מִיט שְׂקָרִים (דָהִינָה
לִיגָן) וּוֹאָרִין עַר הָאָט גִּיעָהָן אִז מִמְאָכְטָ
גִּישְׁפָעֶט. וּוֹי אָזְוִי מְנַאָרֶט מַעֲנְטָשָׁן אִין מְשָׁא
וּמְפָתָן.

אוֹן וּוֹי אָזְוִי עַר קְוָמֶט זִיךְ לְאָדִין אִין
מְאַנִּיסְטְּרָאָט. אוֹן דָאָרֶט אִיז דָוָרָךְ לִיגָן. אוֹן זַיִ
גַּעַמְעָן שׁוֹחֵד. גִּיט עַר צָוֵם הַעֲכָרִין סָאנְדָן.
אוֹן דָאָרֶט אִיז אוֹיְךְ גָּאָר לִיגָן. אוֹן זַיִ הַאָבִין
אַלְצָן גִּימָאָכְטָ גִּישְׁפָעֶט אָוִיפָּ קָאָטָאָוּעָס. אָן
שְׁטָעַלְיָין פּוֹן דִי אַלְעָן זָאָכִין.

הָאָט דָעַר חַכְםָ פֶּאָרְשְׁטָאָגָעָן אִין דָעַם
קָאָטָאָוּעָס אוֹזְדִּינָה אִיז פּוֹל מִיט לִיגָן אוֹן
מִיט רְמָאוֹת אוֹן סָע גָּאָר קִיְּין שָׁוָם אָמָתָ נִיט
אִין דָעַר מְדִינָה.

אִיז עַר גִּיגָנְגָעָן אוֹן הָאָט גִּיהָאָנְדָלֶט אִין
דָעַר מְדִינָה. אוֹן הָאָט זִיךְ גִּילָאָזֶט נָאָרִין אִין
דָעַם מְשָׁא וּמְפָתָן. אִיז עַר גִּיגָנְגָעָן זִיךְ לְאָדִין
פָּאָר דִי סָאנְדִּיסָן. אוֹן זַי זַעַנְעָן אַלְעָן פּוֹל מִיט
לִיגָן אוֹן גַּעַמְעָן שׁוֹחֵד. הַיִּנְטָהָט הָאָט עַר זַי
גִּיגָעָבָן שׁוֹחֵד. מְאָרְגָּן הַאָבָן זַי אִים נִיט
גִּיקָעָנָט. אִיז עַר גִּיגָנְגָעָן צָו אִין הַעֲכָרִין
סָאנְדָן אוֹן דָאָרֶט אִיז אוֹיְךְ פּוֹל מִיט לִיגָן.

אָזְוִי וּוֹי אִינְגָעָר שִׁיסְטָ פִּילְזָן אִין הָאָרֶצָן אָרִיָּן. אָוֹן עַר
זָאָגַט אִיךְ טְרִיבָּב קָאָטָאָוּעָס)

אוֹן אָזְוִי אִיז פָּאָר הָאָנְדָן אִינְגָעָר וּוֹאָס עַר
מִינְטָ טְאָקָעָ אָוִיפָּ קָאָטָאָוּעָס. אוֹן עַר אִיז
פָּאָרֶט מְזִיק דָעַם אַנְדָעָרָנוּ מִיט זַיִנְעָ רִיִּיד.
אוֹן אָזְוִי אִיז פָּאָר הָאָנְדָן פֶּמֶה אִירְלִי
קָאָטָאָוּעָס. אוֹן סָע פָּאָרָהָאָנְדָן אִין אַלְעָ
מְדִינָות אִין מְדִינָה וּוֹאָס דִי מְדִינָה אִיז פּוֹלְל
אַלְעָ מְדִינָות. (כָּלּוּמָר דִי מְדִינָה אִיז דָעַר עִיקָּר אוֹן
דָעַר כָּלְלָ פּוֹן אַלְעָ מְדִינָות)
אוֹן אִין דָעַר מְדִינָה אִיז פָּאָר הָאָנְדָן אַשְׁטָאָט
וּוֹאָס דִי שְׁטָאָט אִיז כּוֹלְל אַלְעָ שְׁטָעָטָ פּוֹן גָּאָר
דָעַר מְדִינָה וּוֹאָס זַי אִיז כּוֹלְל אַלְעָ מְדִינָות.
אוֹן אִין דָעַר שְׁטָאָט אִיז פָּאָרָהָאָנְדָן אִין
שְׁטוּבָ וּוֹאָס זַי אִיז כּוֹלְל אַלְעָ שְׁטִיבָעָר פּוֹן
דָעַר גַּאֲנְצָעָ שְׁטָאָט וּוֹאָס דִי שְׁטָאָט אִיז כּוֹלְל
וּכְוֹ פֿנְגָּל.

אוֹן דָאָרֶט אִין דָעַר שְׁטוּבָ אִיז פָּאָרָהָאָנְדָן אַ
מַעֲנְטָשָׁ וּוֹאָס עַר אִיז כּוֹלְל גָּאָר דִי שְׁטוּבָ
וּוֹאָס דִי שְׁטוּבָ אִיז כּוֹלְל וּכְוֹ פֿנְגָּל.

אוֹן דָאָרֶט אִיז פָּאָרָהָאָנְדָן אִינְגָעָר וּוֹאָס עַר
מִאָכְטָ גָּאָר דָאָס לִיְצָנוֹת אָוֹן דָעַם קָאָטָאָוּעָס
פּוֹן דָעַר גַּאֲנְצָעָר מְדִינָה.

הָאָט דָעַר חַכְמָ מִיט זִיךְ גִּינּוּמְעָן זַיִיָּר אַסְאָה
גַּעַלְד. אוֹן אִיז אָהִין גִּיגָנְגָעָן. הָאָט עַר גִּיעָהָן

אָדְרָבָא פּוֹן דָּאנְגַּט ְזַעֲקַט מַעַן וּוֵי אָזֶן דָּו
בִּיסְטָ אַיִן אִישׁ אַמְּתָ
אוֹן דָּעֶרֶאַיְבָּעֶר בִּיסְטוֹ וּוּוִיטָ פּוֹן זַיִן מְחַמְּתָ דָּו
קָאָנְסָט נִיטָ סּוּבָּל זַיִן דָּעַם שְׁקָרָ פּוֹן דָּעֶר מְדִינָה.
אוֹן הָאָט אַנְגִּיהְוִיבָּן דָּעַם מֶלֶךְ זַיִיעָר זַיִיעָר צָו
לוֹבִין. אוֹן דָּעֶר מֶלֶךְ מְחַמְּתָ עַר אַיִן גִּיוּעָן
זַיִיעָר אִי גְּרוֹיְסָעָר עַנְיָיו וּבָמְקוּם גְּדוּלָתוֹ שֶׁם
עַנוּוֹתָנוֹתָו.

וּוֹאָרִין אָזֶן אַיִן דָּעֶר שְׂטִיעִיגָּעֶר פּוֹן אַיִן עַנְיָיו. אָז
וּוֹאָס מַעַר מְלוֹבֶט אִים אוֹן מְגַרְיִיסָט אִים.
וּוֹעֶרֶת עַר אַלְץ קָלְעָנָעָר בִּיִּזְה אַוְן מַעַר עַנְיָיו
אַלְץ.

אוֹן מְחַמְּתָ דָּעֶר חָכָם הָאָט זַיִיעָר גִּלוֹבֶט אוֹן
גִּיגְרִיסָט דָּעַם מֶלֶךְ.

אַיִן דָּעֶר מֶלֶךְ אַרְיִין גִּיקּוּמָעָן אִין גְּרוֹיס עַנְוָה
אוֹן אִין זַיִיעָר קָלִיְּנָקִיט אַרְיִין. בִּזְעַר אַיִן
גִּיוֹאָרִין גָּאָר נִשְׁטָ.

הָאָט עַר זַיִק נִשְׁטָ גִּיקָּאָנְטָ אִין הַאַלְטִין אוֹן
הָאָט אִוְאָרֶף גִּיטָּאָן דָּעַם פִּירָהָאָנָג. עַר זָאָל
זַעַהַן דָּעַם חָכָם. וּוֹעֶר אַיִן דָּאָס וּוֹאָס עַר
וּוֹיִסְט אַוְן פָּאָרְשְׁטִיטִיט דָּאָס אַלְץ.

אַיִן אָנְפָלְעָקָט גִּיוֹאָרִין דָּאָס פָּנִים פּוֹן דָּעַם
מֶלֶךְ. הָאָט אִים דָּעֶר חָכָם גִּזְעָהָן הָאָט עַר
אָפְגִּימָאָלֶט זַיִן פָּאָטְרָעָט.

אוֹן הָאָט גִּיבְּרָאָכְט צָוָם מֶלֶךְ.

בִּזְעַר אַיִן גִּיקּוּמָעָן פָּאָר דָּעַם סְעַנָּאָט. אוֹן
דָּאָרֶט אַיִן אַוְיָה דָּוָרָה לִיגָּן אוֹן שְׁוֹחָד. בִּזְעַר
אַיִן גִּיקּוּמָעָן צָוָם מֶלֶךְ אַלְיָין.

אַז עַר אַיִן גִּיקּוּמָעָן צָוָם מֶלֶךְ. הָאָט עַר זַיִד אָן
גִּירְוּפָן אוֹן הָאָט גִּיזָּאָגָט. אַיִּבָּעָר וּוּעַמְּעָן
בִּיסְטוֹ אִי מֶלֶךְ. דִּי מְדִינָה אַיִן גָּאָנְצָן
פּוֹל מִיטָּ לִיגָּן דָּוָרָה. פּוֹן דָּעַם אַנְהָיָב בִּזְעַר אִין
אוֹיְסָלָאָז. אוֹן סָע אַיִן אִיר קִיְּינָ שָׁוָם אַמְּתָ
וִיטָּ דָּא.

אוֹן הָאָט אִן גִּיהְוִיבָּן אֹוִיס צָוָם דָּעֶרְצִיְּילָן גָּאָר
דָּאָס פָּאָלְטְּשִׁקְיִיט פּוֹן דָּעֶר מְדִינָה.

וּוֹעֶר מֶלֶךְ הָאָט גִּיהְעָרָט זַיִינָע רַיִיד. הָאָט
עַר זַיִה צָוָם גִּיבּוֹיָגָן זַיִינָע אֹוִיעָרִין צָוָם פִּירָהָאָנָג.
עַר זָאָל הָעָרִין זַיִינָע רַיִיד.

וּוֹאָרָן סָע בִּיִּזְעַר מֶלֶךְ אִי גְּרוֹיס וּוֹינְדָעָר
גִּיוּעָן אַז סָע זָאָל זַיִה גִּפְנִינָע אִי מְעַנְטָשׁ וּוֹאָס
עַר זָאָל וּוֹיִסְן גָּאָר דָּאָס פָּאָלְטְּשִׁקְיִיט פּוֹן דָּעֶר
מְדִינָה.

אוֹן דִּי שְׂרִי מְלוֹכָה הָאָבָן גִּיהְעָרָט זַיִינָע רַיִיד
אוֹן זַעַנְעָן אֹוִיפָּ אִים זַיִיעָר בְּרוֹגָז גִּיוּעָן. אוֹן
עַר דָּעֶרְצִיְּילָט אַלְץ וּוֹיִטָּעָר דִּי פָּאָלְשִׁקְיִיט
פּוֹן דָּעֶר מְדִינָה.

הָאָט זַיִה דָּעֶר חָכָם אַנְגִּירְוּפָן. מַעַן וּוֹאָלֶט
גִּיקָּעָנָט זָאָגִין אַז דָּעֶר מֶלֶךְ אַיִן אַוְיָה אָזֶן וּוֵי
זַיִי אַז עַר הָאָט לִיבָּ לִיגָּן אָזֶן וּוֵי דִּי מְדִינָה. נָאָר

דעם לרביינס

אַסְטֵוֹת

נאמען
טלפון
שטאט

בחינה אויף סייפור מעשיות די זעקסטער מעשה - א מלך עניין

- ווי די מאניסטרआט און אויך די העכראע סאנד איז דורך
ליגען
- בידע תשובות זענען ריכטיג
. וואס האט דער חכם געטען אין דער מדינה?
 ער האט זיי גע'מוס'רט
 ער האט געהאנדאלט און זיך געלאזט נארן
 ער האט געהאנדאלט און זיך געלאזט נארן
יא. וואו איז דער חכם אנגעקומען בייס סוף?
 צו די סאנדייס
 צו דער משנה למילך
 צום מלך אליין
יב. וואס האט דער חכם פארצ'ילט פאר דעם מלך
 די פאלשקייט פון די מדינה
 די גאהה פון די מדינה
 די אמרת פון די מדינה
יג. וואס האט דער מלך געטען ווען דער חכם האט דאס
געזאגט?
 גארנישט
 ער האט זיך צוגעובייג זיינע אויערן צום פארהאגג
 ער האט גלייך אראפ געווארפֿן דעם פארהאגג צו זען
דעם חכם
יד. זענען די שרי מלוכה געוווען ברוגו אויפֿן חכם ווען ער האט
געערעדט?
 זייז זענען געוווען זיינער ברוגו
 זייז זענען געוווען אביסל ברוגו
 זייז האבן זיך געפֿרייט
טו. וואס האט דער חכם געזאגט וויאזוי וויסט ער איז דער מלך
אייז א איש אמת?
 וויל דעריבער איז ער וויט פון דער מדינה
 פון די ענטפֿער וואס דער מלך האט אים גענטפֿערט
 בידע תשובות זענען ריכטיג
טו. וואס האט דער מלך געטען?
 ער האט געקווקט פון די זייט פון פארהאגג צו זען
דעם חכם
 ער האט געליגט נאך א פארהאגג איז דער חכם זאל
אימס נישט זען
 ער האט א ווארכ געטען דעם פארהאגג ער זאל זען
דעם חכם

ער זעלן דעם חכם, ווער איז דאס וואס ער וויסט און פארשטייט דאס אלץ. - מיט פיל הצלחה

די סייפור מעשיות וואס דער הייליגער רביה האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געוווען אונז צו אויפֿוועקן פון טיפֿן שלאלף, איזוי וויל דער רביה האט געזאגט איז "די סייפור מעשיות זענען מסתול צו אויפֿוועקן פון שלאלף.

דער הייליגער רביה האט געזאגט איז אין יעדן ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטען סודות התורה, און אפֿילו א פשוטער מענטש וואס ווועט עס לעירען, קען איזיס נעמגען פון דעם מוסר און התWARDS צו השם יתברך.

א. וויאזוי האט זיך דער מלך גע'חתמ'עט?

או ער איז א גרויסער גבר

או ער איז א גרויסער גבר און א איש אמת און א עניין

או ער איז א גרויסער גבר און א איש אמת און א עשווער

וואעלכע זאך פון די חתימה האט דער מלך געזאגט פאר דעם

חכם או ער וויסט עס נישט?

או ער איז א איש אמת און א עניין

או ער איז א גרויסער גבר

או ער איז א איש אמת

וואס בעט דער מלך פון דעם חכם, ער זאל אים ברענגען?

א בריוו פון דעם מלך

דעם פאטראט פון דעם מלך

איניע פון די שרים פון דעם מלך

ד. האט דער מלך געהאט דעם פאטראט פון אלע מלכים?

ער האט געהאט אלע פאטראטן

ער האט נישט געהאט קיין איין פטרעט

ער האט געהאט אלע פאטראטן חוץ פון דעם

פאטראט פון דער מלך וואס האט זיך איז זען גע'חתמ'עט

ג. וואס איז מיט דעם מלך?

ער זיצט אונטער א פארהאגג

ער איז וויט פון די ליטט פון זיין מדינה

בידע תשובות זענען ריכטיג

ו. דורך וואס קען דער חכם וויסן די מהות פון די מדינה?

דורך די קאטאוועס פון דער מדינה

דורך די שרים פון די מדינה

בידע תשובות זענען ריכטיג

ז. וואס האט דער חכם גענווען מיט זיך?

א מישת

זיינער אסאך געלט

די פאטראט פון אלע מלכים

ח. וואס האט דער חכם פארשטיאנע אויף יענע מדינה?

אוז די מדינה אויז פול מיט גואה

אוז די מדינה אויז פול מיט צדיקים

אוז די מדינה אויז פיל מיט שקריים

ט. וואס האט ער געזען בי די געשפֿעט?

וויאזוי מנארט מענטשן איז משה ומותן

דעת רביעי נסחיה

מבחן בסיפורי מעשיות

מִשְׁעָה ו' - מַפְלָק עֲנָנוּ

שם _____
טלפון _____
עיר _____

ט. מה ראה החכם באוטה המדינה?

- שעושין צחוק איך מאנים ומטעים בני אדם במשא ומתן
- איך שהמאניסטראט (ערכאה נמוכה ביותר) והasadן (ערכאה גבוהה יותר) כולו שקר ומקבלין שוחד
- שתי התשובות נכונות
- מה עשה החכם במדינה זו?
- הוכיח אותו
- נשא וננתן, והניח עצמו להונאותו באותו המשא ומתן
- נשא וננתן, ולא הניח להונאותו באותו המשא ומתן
- לאן הגיעו החכם בסוף?

- להסנאט (ערכאה עליונה מאוד)
- למשנה לממלך של המדינה
- לממלך בעצמו של המדינה

יב. מה אמר החכם לממלך של המדינה?

- על מי אתה מלך? על מדינה מלאה שקרים
- על מי אתה מלך על מדינה מלאה בבעל גואה
- על מי אתה מלך על מדינה מלאה באנשי אמת

יג. מה עשה המלך כשמע את החכם בדבר?

- לא ענה כלל
- הרכין אזניו אצל הוילון לשימוש דבריו
- הוריד את הוילון מיד לראות את החכם

יד. האם שרי המלוכה עשו, כשהשיבו איך שהחכם דבר?

- מאד
- קצת
- שמהו

טו. מה אמר החכם לממלך איך הוא יודע שהמלך הוא איש אמת?

- כי הוא רחוק מהמדינה
- ממה שענה לו המלך
- שתי התשובות נכונות

טז. מה עשה אח'ך המלך?

- הביט מהצד של הוילון לדאות את החכם
- הניח עוד ווילון שהחכם לא יראה אותו
- השליך את הוילון לראות את החכם

אשרי המחברת ויגיע לידי ולהשיג מעט מסודות המעשיות הללו - בהצלחה גדולה

סיפור מעשיות שספר רבני הקודש הם קדושים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתינו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעובdot השם יתברך בתהעורות הלב, כמו שאמר רביינו: "ספרוי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מלאו המעשיות טמונה סודות התורה טמיירים ונעלמים, כנסמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפיו איש פשוט אשר יקרה אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוורות להשם יתברך